

ساعت امتحان: 12 صبح
وقت امتحان: 80 دقیقه
تاریخ امتحان: 1390/10/18
تعداد برگ سؤال: دو برگ

ش سندلی (ش داوطلب): نام واحد آموزشی: دبیرستان هاتف نوبت امتحانی: نیمسال اول
نام و نام خانوادگی: نام پدر: پایه: سوم رشته: ریاضی و فیزیک
سؤال امتحان درس: زبان فارسی 3 نام دبیر: آقای ملا حسینی سال تحصیلی: 91-90

4

الف) زبان شناسی

1- الگوی هجایی واژه های زیر را بنویسید:

الگو: بنفشه:

2- چرا تولید واحد های زبانی زیر غیر ممکن است؟

الف) پرندۀ باغ را کاشت. ب) بر می گشتند داشتند

3- بر اساس چه رابطه ای می توان به معنای واژه ی « سیر » در عبارت زیر پی برد؟

« سیر را غم گرسنه نیست ، هم چنان که سوار را غم پیاده. »

4- هر تکواژ یا واژه برای این که تولید شود یا از زبان بیگانه وارد زبان فارسی شود باید از صافی قواعد..... زبان عبور کند.

5- در مصراع « سوگند به روی همچو ماهت » واژه ی « سوگند » مشمول کدام یک از وضعیت های چهارگانه است؟

6- هر یک از واژه های « هما و دانشگاه » بر اساس کدام روش واژه سازی ساخته شده اند؟

7- با فعل « پرید » دو جمله با معنای مختلف بنویسید.

ب) دستور زبان فارسی

1- نوع تکواژهای واژه ی « دهکده » را بنویسید.

2- در عبارت زیر به ترتیب چند واژه و چند تکواژ وجود دارد؟

« دکتر معین ، استاد بزرگ ادبیات و صاحب لغت نامه ی فارسی است. »

3- تکواژهای اشتقاقی و تصریفی را در واژه های « غمگین – کودکان » نشان دهید.

4- در عبارت زیر گونه ی مؤدبانه ی فعل را بنویسید.

« تا ساعتی دیگر از خانه ی دوستم می روم. »

12

پاسخنامه سفید داده شود.

پاسخ سوالات در روی برگ سؤال نوشته شود، نیاز به پاسخنامه سفید ندارد.

5- از اسم های زیر کدام یک را می توان با هر دو فعل مفرد و جمع به کار برد؟

مردم : ملت :

6- فعل جمله های زیر را گذرا کنید.

الف (برگي از روی درخت افتاد. ب) کودک به آرامی بر صندلی نشست .

7- در عبارت زیر چرا نهاد جدا قابل حذف نیست؟

« من این مقاله را نوشتم . »

8- کدام یک از افعال زیر قبل از گذرا شدن (پذیرفتن تکواژ « ان ») گذرا به متمم بوده است؟

خوراندن : رهاندن : فهماندن :

9- نوع جمله ی استثنایی « به امید دیدار » را بنویسید.

10- وجه فعل « باید دوستان به خانه ی شما بیایند » را بنویسید.

11- جمله های زیر چند جزئی است؟ نوع آن را بنویسید.

الف (مادر در کنار فرزند اشک شوق می ریزد. ب) در بی کران هستی چگونه خودت را دانای کل می پنداری؟

12- نوع حذف را در عبارات زیر بنویسید.

الف (آن موش را زبرا نام بود با دهای تمام و خرد بسیار .

ب (من از دوستم پرسیدم از کتاب های تازه چه خبر؟

13- نوع فعل های زیر را از نظر ساختمان بررسی کنید.

الف (خانه ی دوستم آتش گرفت . ب) گویی در میان کاروان بذر محبت پاشیده بودند.

نگارش : (5 نمره)

1- زندگی نامه گونه ای از نوشته های ..... است؟

2- در بازنویسی ضمن حفظ محتوا به چه نکاتی باید توجه کرد؟ (ذکر دو مورد)

3- نوشته ی زیر به چه شیوه ای نگارش شده است؟

« شکل ظاهری کتاب در طول تاریخ تغییری اساسی کرده است. هزاران سال پیش نوشته ها را بر تخته سنگ ها ،

چوب یا پوست حیوانات نقش می کردند. »

4- چرا زندگی نامه باید دور از تعصب و غرض ورزی نوشته شود؟

5- نوشته های تشریحی و تحلیلی را مقایسه کنید؟

6- جمله های زیر را ویرایش کنید.

الف) احساس نفرت به دیگران ، ناخوشایند است. ب) آیا چگونه باید به پاسخ رسید؟

7- ابیات زیر را با جا به جایی بازگردانی کنید.

الف) افسرده مباش ، اگر نه سنگی رهوارتر آی اگر نه لنگی

ب) من نمازم را وقتی می خوانم / که اذانش را باد گفته باشد سر گلدسته ی سرو.

د) املا و بیاموزیم : (3 نمره)

1- با توجه به معنی املائی کدام واژه نادرست است؟

الف) براعت = بیزاری ب) حایل = مانع

2- صامت های میانجی واژه های « بیگانگی - زانوان » را بنویسید .

3- مفهوم « ان » در واژه های « شادان - پاکان » چیست؟

4- عبارت زیر به شیوه ی عادی است یا بلاغی ؟ چرا؟

« رسید مزده که ایام غم نخواهد ماند. »

5- شکل صحیح کلمات نادرست را بنویسید.

نمط و روش : ذایل شدن : صغیر دربار : استراق سمع :

« پیروز و سربلند باشید »